

59. ДО ПИТАННЯ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ: ДЕЯКІ ОСОБИСТІСНІ ФАКТОРИ

В.О. Веклич

Національний університет харчових технологій, м. Київ

Зважаючи на потребу в удосконаленні самого навчального процесу, котрий має відображати поступальний характер розвитку суспільних відносин, а також все ширше залучення вищих навчальних закладів України до Болонського процесу, необхідно наголосити на необхідності розширення світогляду осіб, котрі навчаються, з урахуванням сучасних тенденцій до розширення застосування інтерактивних засобів навчання, поступального розвитку науки та глобалізації. Але навчальний процес задля успішності опанування студентами відповідних знань з-поміж іншого має ґрунтуватися й на людиноцентричному підході.

Інтерактивність навчального процесу може виражатися як у використанні научних засобів, так і у налагодженні активної комунікації між викладачем та особою, котра навчається. Це з необхідністю повинно враховувати особистісні, індивідуальні фактори, котрі виявляються у схильності до сприйняття особистістю тих чи інших видів інформації, стану здоров'я та настрою учасників навчального процесу тощо. Адаже, згідно з дослідженнями останніх років встановлено, що позитивний настрій людини (що пов'язується з позитивними емоціями) може бути актуальним чинником для стимулювання сприйняття інформації та роботи з нею.

У зв'язку наведеним, видається необхідним наголосити також на проблемі міжособистісних відносин, котрі можуть виникати з приводу навчального процесу. Зокрема, між усіма особами, котрі навчаються («внутрішньогрупові аспекти») й між кожною з-поміж осіб, котрі навчаються та викладачем. Значною мірою слід взяти до уваги ту обставину, що саме особистісний фактор тут відіграє ключову роль, хоча він значною мірою може варіюватися залежно від додаткових чинників. Зокрема, тут можна виділити освітній (здобутий під час попереднього навчання), культурний (наявність сприйнятих протягом життя й засвоєних учасниками навчального процесу культурних цінностей та традицій), інтелектуальний (рівень інтелектуального розвитку осіб, котрі навчаються та викладача), емоційний (рівень задоволення учасниками навчального процесу різними обставинами та умовами їх життя, їх настроїв), чуттєвий (внутрішнє світосприйняття особистості, що може бути значним варіативним чинником), економічний (наявність належного економічного забезпечення для навчального процесу), матеріальний (наявність спеціальних знарядь та засобів для навчання залежно від характеру навчального процесу та специфіки знань, що мають опановуватися), кліматичний (специфіка кліматичних умов, за яких здійснюється навчання), метеорологічний (метеорологічні умови; зокрема, наявність сонячного освітлення, що може бути стимулюючим чинником щодо обробки учасниками навчального процесу інформації при її засвоєнні або викладанні), специфіка харчування учасників навчального процесу (адже відомо, що характер їжі, котра споживається, час її споживання, а також умови справляють відповідний вплив на можливість особи сприймати та обробляти інформацію) тощо.

З урахуванням специфіки нашої теми, ми маємо наголосити на тій обставині, що сам навчальний процес має значною мірою індивідуальний характер, оскільки він інтерполюється через власне (індивідуальне) сприйняття кожного з-поміж його учасників. Вплив додаткових чинників у навчальному процесі може варіюватися.

Вплив міжособистісної взаємодії як вагомого чинника успішності навчального процесу у жодному разі не може відкидатися, адже навіть під час викладання у вищих навчальних закладах характер викладання тих чи інших навчальних дисциплін, подачі викладачем інформації може як стимулювати до подальшої роботи студентів, так і справляти негативний вплив на засвоєння інформації. Усі згадані чинники є актуальним, але у подальшому також необхідно враховувати специфіку їх інтерполяції щодо учасників навчального процесу залежно від їх індивідуальних характеристик та можливостей.